

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.638/2024/12/II.

A felperes:

felperes, lakóhelye: felperes lakóhelye

tartózkodási helye: felperes tartózkodási helye

A felperes képviselője:

Dr. Mester Csaba Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

(ügyintéző: dr. Mester Csaba ügyvéd)

Az alperes:

alperes, lakóhelye: alperes lakóhelye

tartózkodási helye: alperes tartózkodási helye

Az alperes képviselője:

Karkosák Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

(ügyintéző: dr. Karkosák Balázs ügyvéd)

A per tárgya: jóhírnév megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 26.P.22.968/2023/11.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 350.000 (háromszázötvenezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 80.000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 554.000 forint perköltséget, valamint az államnak 60.000 forint kereseti illetéket.

Az alperes eljárás felfüggesztése iránti kérelmét alaptalannak minősítette, tekintettel arra, hogy az alperes által hivatkozott büntetőeljárásnak (01000/1226/2022.bü.) nem tárgya a 2022. július 25-én kelt és 174 címzettnek elküldött levél tartalma. Ezért a büntetőeljárás elbírálása nem képezi előkérdését a polgári perben előterjesztett keresetnek.

Alaptalan érvelésnek minősítette az alperes részéről azt, hogy a felperes jogszabályba ütköző bizonyítékokat kívánt volna felhasználni, mivel a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével összhangban hivatkozott ezekre.

A 2022. július 25-én kelt és 174 címzettnek elküldött levél tekintetében azt fejtette ki, hogy nem volt ok a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.180/2024/8/II. számú határozatának figyelmen kívül hagyására.

A levélben foglaltak tekintetében tényállításnak minősítette a felperes távozása okának megjelölését és a felperes jutalékcsalás és ügyfélmegtévesztés gyanús magatartása miatti távozására való utalást. Megítélése szerint a tények között az alperes ok-okozati kapcsolatot teremtett, illetve azt kellett vizsgálni, hogy a levél megírásának időpontjában okszerűen jutott-e arra a következtetésre, hogy a felperes távozásának oka a jutalékcsalás és ügyfélmegtévesztés gyanús esetekben keresendő.

Azt állapította meg, hogy az alperes munkahelyi feladatként kapta a felperes tevékenységéből fakadó két szerződés vizsgálatát és belső vizsgálatot. Értékelte, hogy az alperes rendelkezésére összehasonlító adatok álltak rendelkezésre. A levél megírásának időpontjáig összesen négy eset jutott a tudomására, melyekkel kapcsolatosan bizonyítékokat is csatolt. Mindezeket elegendőnek minősítette annak megállapítására, hogy az alperes a levél megírásának időpontjában okkal következtethetett arra, hogy a felperes tevékenysége a biztosítónál azért fejeződött be, mert a jutalékok jogszerűsége kérdésessé vált és több ügyfélpanasz is érkezett. Annak tulajdonított jelentőséget, hogy az összes rendelkezésre álló

adat ismeretében okszerűen juthatott el az alperes a levélben kifejeződő következtetésre. Mindezek alapján a felperesi jóhírnév sérelmét álláspontja szerint nem lehetett megállapítani.

Az Érdi Járásbíróság 1.B.195/2022/22. számú ítéletét azért nem vette figyelembe, mert a felperes bűncselekménnyel elbírált jogsértéstől eltérő jogot érvényesített a perben, ezért a büntető bíróság határozata nem kötötte.

A 2022. május 18-ai e-maillal kapcsolatosan szintén alaptalannak ítélte a keresetet, a „számos ügyfélmegettévesztéssel kapcsolatos ügyben is érintett” és „110 millió forintot csalt ki az alperestől a legváltozatosabb módszerekkel” közléseket tényállításoknak minősítette. A kicsalás szófordulatot nem értékelte úgy, mint amely bűncselekmény elkövetésének állítását jelentette volna. A közlések az alperes véleményét, értékelését fogalmazták meg a felperessel kapcsolatosan felmerült ügyekről és a szövegösszefüggés árnyalja a lényegi mondandóját azzal, hogy az alperes a saját sérelmét is kifejezésre juttatta.

A 2022. június 30-án írt e-mail tekintetében is úgy foglalt állást, hogy az abban foglaltak nem valósították meg a felperes jóhírnevének megsértését. Az a körülmény, hogy a felperest csalónak nevezte nem tényállítás, az alperes nem vádolta a felperest bűncselekmény elkövetésével, a közlést az alperes véleményének minősítette, amely az alkotmányos kereteket nem lépte túl.

A felperes jutalékcsalásainak feltárásával, ügyfélmegettévesztéseivel, a teljes csalássorozat feltárásával kapcsolatos közléseket tényállításként értékelte, azonban ezek nem voltak valótlanok, mivel a felperes maga sem vitatta, hogy az alperes, mint munkavállaló és a biztosító belső szervezeti egysége foglalkozott a kérdéses ügyekkel.

A 2023. május 4. napján írt e-maillal összefüggésben jelentőséget tulajdonított annak, hogy a levél keletkezésének időpontjában a felperes feljelentése nyomán a nyomozást már elrendelték. Az alperes 2022. július 25-ei levelének hatására további panaszosok jelentkeztek, mikor a felperes életbiztosítási szerződést kötött. Az egyik sérelmezett közlés feltételes módon fogalmazta meg az alperes értékelését a felperessel szembeni visszaélések gyanújáról, ami ilyen körülmények között nem volt tényállításnak minősíthető. A másik közlés pedig az alperes előzményi tényekből levont következtetése, melyet okszerűtlennek és a logikával ellentétesnek nem lehetett minősíteni, ezért a jóhírnév megsértése nem volt megállapítható.

A felperes személyes adatok védelméhez fűződő jogának megsértése körében azt fejtette ki, hogy büntetőeljárásban az iratbetekintés, iratmegismerés jogának gyakorlása során hozzáférhető adatok körének meghatározása az eljáró hatóság hatáskörébe tartozik. Ebből következik, hogy a nyomozati eljárásban a sértett részére kiadott adatokat a sértett jogszerűen kezeli és tárolja. Erre tekintettel nem adott helyt a felperes nyomozóhatóság megkeresése iránti indítványának, ami a korlátozással vagy korlátozás nélküli adatátadással volt kapcsolatos, mivel a felperes azt nem állította, hogy az alperes sértettként korlátozás ellenére kezelte és tárolta az adatokat.

Az alperes azzal védekezett, hogy kizárólag azokat az adatokat szerezte meg és tárolja, melyeket a részére a büntetőeljárásban kiadtak. Ezen állítással szemben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes ezt meghaladóan is kezeli az adatait és azt pontosan meg kellett volna határozni, hogy melyeket. A felperes azonban bírói felhívás ellenére, csak a Budapest XIII. Kerületi Rendőrkapitányság megkeresése iránti bizonyítási indítványt terjesztett elő azzal, hogy az alperes milyen adatokat tárolt és szerzett meg.

Ezen túlmenően az alperes azt állította, hogy csak azokat a személyes adatokat adták ki a részére a nyomozás során, amelyeket a családjogi perben csatolt. Ezt meghaladóan adatokat nem kezel és nem tárol. Az alperes a családjogi perben az adatokat bizonyítékok részeként, annak alátámasztására csatolta, hogy a felperessel szemben az alperes alkalmasabb szülő a

gyermek nevelésére. Ebből arra következtetett, hogy a személyes adatok felhasználása a jogvita eldöntéséhez volt szükséges, az alperes bizonyítási kötelezettségének szempontjából bírtak jelentőséggel.

Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes felhívás ellenére sem jelölte meg, hogy mely adatok tekintetében állítja azt, hogy az alperes közvetlenül a felperes telefonjáról töltötte le azokat.

A személyes adatok kezelésével kapcsolatos kereset tekintetében a hivatkozott e-mailt a felperes nem csatolta, erre nézve indítványt sem terjesztett elő és az alperesi védekezés alapján nem volt megállapítható, hogy az adott időponttal és tartalommal a hivatkozott magatartást az alperes tanúsította.

Mellőzte továbbá a felek személyes meghallgatását is, tekintettel arra, hogy ez szükségtelen volt a jogvita eldöntéséhez.

A perköltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdése határozott.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetnek teljes egészében helyt adó döntés meghozatalát kérte.

Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását indítványozta.

A 2022. július 25-én kelt és 174 címzettnek elküldött levél tekintetében előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal szemben a kérdéses közlésben nem okszerűen jutott a következtetésre az alperes, mivel annak semmilyen valós ténybeli alapja nem volt. Megítélése szerint az alperes kifejezetten tudatában volt az állított tények valótlanosságának. Arra hivatkozott, hogy az Érdi Járásbíróság 1.B.195/2022/22. számú ítéletében az alperes bűnösségét azonos tényállás mellett állapította meg. Ettől független az, hogy az eljárásban a becsület sérelme volt a védett jogi tárgy, míg a polgári perben a felperes jóhírnevének sérelmét állította. A büntetőügyben született ítélet indokolása egyértelműen alátámasztja a felperesi álláspontot. Az ítélet azt állapította meg, hogy az alperes anélkül fogalmazta meg a levélben a felperesre vonatkozó állításait, hogy tájékozódott volna azok valóságalapjáról. Az alperes a perben azt is elismerte, hogy a levelek elküldéséről a feletteseit nem tájékoztatta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárásjogi rendelkezés ellenére jutott arra a következtetésre, hogy a büntetőeljárásban megállapított felelősséget megalapozó tényeket felülbírálja, mivel egy büntetőügyben hozott ítélethez kötve van.

Álláspontja szerint az ítélet indokolása ellentétes a kialakult ítélkezési gyakorlattal és az Alkotmánybíróság jogértelmezésével is. Az alperes által az e-mailben tett állítások tényállításnak minősülnek és ha azok valóságtartalma legalább részben bizonyítható, az alperes által megfogalmazott csalások eredménye a külvilágban érzékelhető lett volna. Az elsőfokú bíróság azonban szembehelyezkedett az Érdi Járásbíróság jogerős ítéletével. A sérelmezett tényállítások objektíve alkalmasak voltak arra, hogy a címzettek azt gondolják, hogy a felperes őket is megtévesztette és az általuk kötött biztosítás vonatkozásában is jutalékcsalást követett el.

A 2022. július 30-ai e-mail esetében álláspontja szerint az elsőfokú bíróság szintén téves jogalkalmazást valósított meg, mivel az MNB-nek küldött levelével is tényeket állított, melyek valóságtartalma bizonyítható. Általánosan elfogadott jelentés tartalma szerint, az alperes a felperest csalónak titulálta, aki bűncselekményt követett el, ez pedig nem vélemény,

hanem tényállítás. A józan ész szabályai szerinti jogértelmezéssel nem egyeztethető össze az, hogy az elsőfokú bíróság úgy vélte, hogy nem tényállítás az, ha valakit jogerős büntetőítélet nélkül, büntetőjogi felelőssége megállapítása hiányában csalónak titulálnak. A biztosító belső szervezeti egységének a felperes jutaléksalásaival és ügyfélmegevesztő magatartásával kapcsolatos vizsgálata ilyen magatartásokat nem tárt fel a felperes esetében. Ez a tény egyértelműen kiderül az elsőfokú bíróság által hivatalból beszerzett Fővárosi Ítéletábra 1.Pf.20.180/2024/8/II. számú ítéletéből. Ezen ítélet megállapításait azonban az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe.

Az alperes által leírt tények valóságát kifejezetten cáfolja a BRFK előtt hamis vád büntetnének gyanúja miatti nyomozás. Az eljárást a BKKB kezdeményezte a rágalmazás miatt az alperes ellen folyamatban volt eljárást követően.

Abban az esetben, ha a közlés véleménynyilvánításnak is minősíthető, a felperes azon az állásponton volt, hogy az mindenképpen túllépte a véleménynyilvánítás alkotmányos kereteit.

A 2023. május 4-ei e-mail tekintetében azt adta elő, hogy ez egy burkolt tényállítást fogalmaz meg, melyet a közlés teljes kontextusában kellett értelmezni. A közlésből a felperes jóhírnevére nézve kedvezőtlen következtetést vonhatott le a címzett, és azt az alperes kifejezetten ennek céljával is közölte.

A vizsgálat megindulásának ténye a felperessel szemben nem foglalta magában a vizsgálat tárgya valóságának tényét, mint ahogy azt a vizsgálat tisztázta is.

A személyes adatok sérelme tekintetében azt adta elő, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítás lefolytatásának mellőzését jogellenesen mellőzte. Bizonyítás hiányában az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemnek nem adott helyt, annak ellenére, hogy rávilágított arra, miszerint a nyomozó hatóság az alperesi iratmegismerési jogát nem korlátozta, ezért az alperes jogellenesen szerezhette meg az iratmegismerési jogán túlterjedő felperesi személyes adatokat.

Mindebből arra következtetett, hogy a bizonyítási eljárás lefolytatásának szükségessége indokolja az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését.

[3] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú perkiöltségben való marasztalását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, anyagi és eljárási szabályt nem sértett, nem volt olyan bizonyítási indítvány a felperesi részről, amelyet az elsőfokú bíróság jogszabály megsértésével mellőzött volna. A megállapított tényekből levont következtetések okszerűek voltak, eltérően minősíteni a bizonyítékokat és a felperesi keresetet álláspontja szerint nem lehet, ezért a fellebbezés megalapozatlan.

Rámutatott, hogy a felperesi fellebbezés az eljárás lényeges szabályainak megsértésére nem hivatkozott, és ilyet nem is igazolt.

Az Érdi Járásbíróság 1.B.195/2022/22. számú ítélete nem releváns, mert a bíróság az alperesi állítások valóságtartalmát érdemben nem vizsgálta. Tudatos félrevezetés a felperes részéről amikor azt állítja, hogy a büntetőítélet azt mondta volna ki, hogy az állításai valótlanok. Az Érdi Járásbíróság csak arra következtetett, hogy csak azon ügyfeleknek küldhette volna ki a levelet, akik esetében okkal merült fel a megevesztés gyanúja, ezért a valóság bizonyítását el sem rendelte.

Az elsőfokú bíróság egyik rendelkezése sem bírálta felül az Érdi Járásbíróság döntését, amely a valóság bizonyítását nem is folytatta le. Megítélése szerint az elsőfokú bíróságot nem

kötötte a büntetőbíróság határozata, mert nem a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése a perbeli jogalap.

Álláspontja szerint a 2022. május 18-ai e-mail tekintetében előterjesztett felperesi fellebbezés is alaptalan. Okszerűen juthatott arra a véleményre, hogy a felperes ügyfélmegtévesztéssel kapcsolatos ügyben is érintett és 110 millió forintot csalt ki tőle. A jogerős büntetőítélet ezen követelés tekintetében sem irányadó, jelentős összeg kicsalásával kapcsolatosan semmilyen érvelés nincs a felperes részéről, a büntetőhatározatban sem szerepel ilyen még érintőlegesen sem. Amennyiben tényállításnak is minősülnek a közlései, azok valóságtartalmát beadványaival bizonyította. Megnevezte, hogy pontosan mely nyomozó hatóság előtt és milyen ügyszámon van folyamatban büntetőeljárás.

A 2022. június 30-ai és 2023. május 4-ei e-mailekkel összefüggésben szintén arra hivatkozott, hogy a jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményeivel kapcsolatos hivatkozás nem lehet alapos. A polgári bíróság a valóság bizonyítását nem mellőzheti jóhírnév megsértésre alapított perben, mert kizárólag a valótlan tényállítás, az ami sérelmes lehet a felperesre nézve.

Amennyiben tényállításnak minősülnek az ezen levelekben foglaltak, ezzel összefüggésben a bizonyítékait csatolta. Utólagos bizonyítás keretében kívánta csatolni a BRFK 01000/1226/2022.bü. számú ügyben hozott büntető ügyeket elkülönítő határozatot, mivel az az elsőfokú eljárásban még nem állhatott rendelkezésére.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság helyesen járt el amikor elutasította a felperesnek a személyes adatokkal kapcsolatos kereseti igényét. Felperes nem tudott kellően konkrét személyes adatokat megnevezi, amelyeket jogszerűtlenül kezelt volna. A megnevezett adatok tekintetében pedig bizonyította, hogy azt jogszerűen kezelte, ezért a felperes keresetében foglaltak nem lehettek alaposak.

[4] A felperes fellebbezése nem alapos.

[5] A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglalt, az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, illetve az alábbiakban részletezettek szerint nem történt a másodfokú eljárásban nem orvosolható lényeges eljárási szabálysértés sem, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (1) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött.

[6] A másodfokú bíróság az alábbiakban részletezettek szerint, a sérelmezett közlések részben eltérő minősítését követően, az elsőfokú bíróság döntését helyesnek értékelve, az elsőfokú bíróság határozatát a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[7] Elsősorban azt állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság határozta nem felelt meg a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltaknak, mert az ítélet jogi indokolása nem tartalmazta az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat (személyiségi jogok) utalásszerűen sem, csak a kereset ismertetése során érintette azokat az elsőfokú bíróság. Ez a hiányosság azonban nem eredményezhette az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, mert az követhető volt, hogy a megsértettnek állított személyiségi jog tartalma szerinti elbírálás

történt az elsőfokú bíróság részéről, másrészt a felülbírálat során ez a hiányosság pótolható volt.

[8] Az alperes 2022. július 25-én kelt levelével kapcsolatos kereset (I.1. kereset) tekintetében a felperes alapvetően az Érdi Járásbíróság 1.B.195/2022/22. számú ítéletének alperes bűnösségét megállapító voltára hivatkozott. Ezzel összefüggésben azt kellett vizsgálni, hogy a Pp. 264. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság mennyiben volt kötve a büntetőbíróság határozatához. A Pp. hivatkozott rendelkezése azt szabályozza, hogy ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményeiről polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

A másodfokú bíróságnak elsősorban azt kellett megállapítania, hogy az elsőfokú bíróság által elbírált személyiségi jogi igény nem kizárólag vagyoni jogi következménye egy korábbi jogerősen elbírált bűncselekménynek. A felperes a személyiségi jogainak megsértését állította és ennek megállapítását kérte, további felróhatóságtól független szankciók alkalmazását kérte és sérelemdíj iránti igénye is volt.

[9] Másrészt a büntető határozat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 226. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő rágalmazás vétségében találta bűnösnek az alperest. A rágalmazás törvényi tényállása szerint az valósítja meg a bűncselekményt, aki valakiről más előtt a becsület csorbítására alkalmas tényt állít, híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ. A felperes a jelen polgári perben a hivatkozott alperesi magatartással kapcsolatban a jóhírnevének megsértését állította. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:45. § (2) bekezdése szerint a jó hírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel. A polgári törvényi tényállás alapján nem csak a pontosan meghatározott magatartásokkal (valótlan tény állítása, híresztelése, valós tény hamis színben feltüntetése) sérthető ez a személyiségi jog („megsértését jelenti különösen”), hanem más ilyen konkrétsággal meg nem határozott módokon is. A felperes keresetében azonban kifejezetten azt állította, hogy valótlan tényeket állított az alperes.

[10] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy az Érdi Járásbíróság a határozatát nem arra alapította, hogy az alperes valótlan tényeket állított, hanem olyan tényállításokat tett, amelyek a magánvádló társadalmi megbecsüléséről, emberi méltóságáról kedvezőtlen képet alkottak. Ebből azt a következtetést lehetett levonni, hogy a felperes a polgári perben a büntető eljárásban vizsgáltakhoz és a büntető határozatban megállapítottakhoz képest eltérő tényállítást és jogállítást tett, a valótlan tényállítás, illetve az ebből következő személyiségi jog megsértésének bekövetkezte tekintetében.

Ebből arra kellett következtetni – anélkül, hogy a bíróság azt állapította volna meg, hogy az alperes nem követte el a terhére rótt bűncselekményt [Pp. 264. § (1) bekezdés] –, hogy a hivatkozott jogerős büntető határozatot nem lehetett a személyiségi jogsértés bekövetkeztének alapjaként feltétel nélkül figyelembe venni; erre utalt az elsőfokú bíróság is ítéletének [26] bekezdésében.

[11] Alaptalanul hivatkozott a felperes fellebbezésében arra, hogy az Érdi Járásbíróság azt állapította meg az ítéletében, hogy az alperes állításai valótlanok. Ezzel szemben a büntetőbíróság azt állapította meg, hogy az alperes a levelében olyan tényállításokat tett, amelyek a felperes társadalmi megbecsüléséről, emberi méltóságáról kedvezőtlen képet alkottak (lásd: Érdi Járásbíróság 1.B.195/2022/22. [97]). Az elsőfokú bíróság – a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben – nem tett olyan megállapítást, hogy az alperes ezt a magatartást nem tanúsította, ezt a terhére rótt cselekményt nem követte el.

[12] Megjegyzendő, hogy a büntetőhatározatban részletesen kifejtésre került a Btk. 229. § (2) bekezdésében foglaltakra hivatkozással, hogy miért nem került sor a büntetőeljárásban a valóság bizonyítására (lásd: Érdi Járásbíróság 1.B.195/2022/22. [89]-[92]).

[13] A fentieknek az eljárás menetére nézve az a következménye, hogy nem a büntetőbíróság ítéletéből kellett kiindulni a személyiségi jogsértés megállapításával kapcsolatban, hanem azt kellett vizsgálnia az elsőfokú bíróságnak, hogy az alperes magatartása a Ptk. által megfogalmazott és a felperes által hivatkozott tényállásnak megfelelő-e, vagyis az alperes valótlan tényt állított-e a felperesre vonatkozóan [Ptk. 2:45. § (2) bekezdés].

[14] Helyesen vizsgálta elsősorban azt az elsőfokú bíróság, hogy a felperes által a 2022. július 25-én kelt levélben sérelmezett közlések tényállításnak minősíthetők-e. Ennek vizsgálata a bizonyíthatósági teszt alkalmazásával lehetséges [EJEB; Lingens kontra Ausztria, (9815/82), 1986. július 8., 42.; EJEB, Csánics kontra Magyarország (12188/06.) 2009. január 20.; 39.]. Ennek alapján azok a közlések minősíthetők tényállításnak, melyeknek igazságtartalma legalább részben igazolható.

[15] Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a sérelmezett közlést a jutalékcsalás és ügyfélmegtévesztés tényállításaiból az arra való következtetésnek, hogy a felperesnek miért kellett a biztosítótól távoznia. A felperes fellebbezésében az érintett közlés elsőfokú bíróság általi elemzését, értelmezését külön nem kifogásolta, csak annyiban, hogy az alperes úgy fogalmazta meg a tényállításait, hogy tájékozódott volna azok valóságalapjáról.

[16] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes legalább részben eredménnyel igazolta a tényállításainak valóságát az általa felajánlott okirati bizonyítással.

Az alperes által csatolt bizonyítékok igazolták, hogy volt olyan szerződés, melyekkel kapcsolatosan a szerződőt nem lehetett elérni, illetve kontaktként a felperes édesanyjának telefonszáma szerepelt (5/A/5. alatti iratok), panaszbejelentés egyéb érdekelttől (5/A/7. számú irat), mellyel összefüggésben az alperes az ellenkérelmének 5. oldalán adott

magyarázatot a kifogásoltak háttéréről, az cég1 Kft. tartozásainak kimutatása (5/A/9. számú irat), jogosulatlan megbízási díj visszafizetésére felszólítás (5/A/11. számú irat), az Biztosító, majd későbbi elnevezésével Biztosító nyomozóhatóságnak, illetve bíróságnak adott válaszaiban foglalt alapos panaszokkal kapcsolatos hivatkozások (5/A/12, 5/A/13. számú iratok).

[17] Figyelemmel kellett lenni arra is, hogy az alperes feljelentése nyomán a Budapesti Rendőrfőkapitányság Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztály Gazdaságvédelmi Osztálya a 01000/1226/2022. bü. számon, 2022. március 23. napjától nyomozást folytat a kifogásolt nyilatkozattal érintett eseményekkel kapcsolatban (lásd még Pf/3. sorszámú irat, bűnügyek elkülönítésével kapcsolatos határozatban foglaltak).

Ez arra utalt, hogy az alperes nyilatkozatait nem lehetett légből kapott információknak minősíteni.

[18] Helyesen következtetett ezért az elsőfokú bíróság arra, hogy a kifogásolt közléssel kapcsolatosan nem volt alapos a felperesnek a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése és 2:51. § (1) bekezdés a) pontja szerinti személyiségi jogsértés megállapítása iránti kereseti kérelme.

[19] A 2022. május 18. napján írt e-mail (I.2. kereset) tekintetében a felperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság szembelyezkedett az Érdi Járásbíróság jogerős ítéletével, mivel a büntetőeljárásnak nem volt tárgya a sérelmezett közlés. A felperes által kifogásolt közlés egy részének megfogalmazása, tartalma rendkívüli hasonlóságot mutatott az előzőekben tárgyalattakkal, azonban a büntetőbíróság a magánvádban foglaltakra tekintettel nem vizsgálhatta az e kereset tárgyát képező nyilatkozatot.

[20] A felperes keresetében és a 10. sorszámú jegyzőkönyvben (6-7. oldalak), az érintett e-mail „ez a 7-8 millió forint állománydíjú fiktív szerződés megkötésére utal” közlése tekintetében is fenntartotta a keresetét, azonban az elsőfokú bíróság ezt figyelmen kívül hagyta az elbíráláskor. Nem tüntette fel a kifogásolt közlést a kereset ismertetésénél (ítélet [15]; 4. oldal teteje) és a kereset elbírálásakor sem érintette ezt (ítélet [28]).

A másodfokú bíróságnak a Pp. 370. § (3) bekezdése szerinti eljárása nyomán a felperes kérte az eljárási szabálysértés figyelembevételét.

[21] A büntetőhatározat figyelembevétele lehetőségének hiányában, a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerinti jóhírnév sérelem állításával összefüggésben szintén az a következtetés adódik, hogy elsősorban azt kellett vizsgálni, hogy a kifogásolt közlések tényállítást tartalmaznak-e a felperesre nézve.

A felperes helyesen hivatkozott ezzel összefüggésben az alkotmánybírósági gyakorlatra. A hivatkozott 13/2014. (IV. 18.) AB határozat is tartalmazza a fent érintett gyakorlatot a bizonyíthatósági teszttel kapcsolatosan.

[22] A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság minősítését. A teljes szöveg és annak példákat felsorakoztató jellege azt szilárdítja meg az olvasóban, hogy az alperes a jutalékcsalással és ügyfélmegtévesztéssel kapcsolatos közléseit tényként állítja.

Az alperes közvetlen érintettsége révén szintén nem hagyott kétséget abban a tekintetben, hogy a tőle kicsalt összeg esetében isényt állított. A közlések konkrétsága, adatokkal való alátámasztása igazolja a kifogásolt közlések tényállító jellegét.

[23] Az I.1. kereseti kérelem esetében hivatkozottak szerint a másodfokú bíróság megítélése szerint az alperes legalább részben eredménnyel igazolta a tényállításainak (jutalékcsalás, ügyfélmegtévesztés) valóságát az általa felajánlott okirati bizonyítással. Visszaútal a másodfokú bíróság a fentebb hivatkozott bizonyítékokra és a büntetőeljárás folyamatban létével kapcsolatos következtetésére.

[24] A 110 millió forint kicsalásával összefüggésben a másodfokú bíróság meggyőződése szerint szintén legalább részben eredménnyel igazolta tényállítása valóságát.

E körben értékelni lehetett az alperes által a felperesnek átutalt összeget (5/A/14. számú irat), illetve annak nagyságrendjét (13,7 millió forint), valamint a teljes bizonyítóerejű magánokiratokba foglalt nyilatkozatokat (5/A/14 alatt), melyek szerint a felperes beszámolt arról, hogy agyadaganata van. A felperes nem tette vitássá azt az alperesi nyilatkozatot, mely szerint a szülő felügyeleti jog rendezése iránti perben azt adta elő, hogy nincs és nem is volt ilyen betegsége.

A 13,7 millió forinttal kapcsolatos egyezségkötés (Pesti Központi Kerületi Bíróság) tényéből – az alperesi előadással egyezően – nem lehetett kétséget kizáróan arra következtetni, hogy az összeg kölcsön jogcímén járt vissza az alperesnek.

Szintén fontos tényező volt, hogy ezen közlés alapjával kapcsolatosan az alperes feljelentése alapján a nyomozás van folyamatban, ahogyan arra az alperes ebben a levelében határozottan utalt is.

[25] Az elsőfokú bíróság ítéletével nem érintett „[e]z a jutalékcsalásainkat figyelembe véve 7-8 M állománydíjú fiktív szerződés megkötésére utal” vonatkozásában a másodfokú bíróság gyakorolta a Pp. 369. § (3) bekezdés e) pontja szerinti jogkörét azzal, hogy a Pp.-nek az ítélet mérlegelhető hatályon kívül helyezésére vonatkozó 381. §-ban foglaltak alapján kifejezetten lehetségesnek és észszerűnek tartotta az eljárási szabálysértés másodfokú eljárásban való orvoslását.

Erre azért kerülhetett sor, mert a nem érintett közlésrész szoros összefüggést mutatott az értékelt közlésekkel és az értékelés elvégezhető volt.

A jutalékcsalás ténye és ennek egy részének felperesre vetítése tekintetében az alperes által 5/A/9. alatt csatolt táblázat adatait lehetett értékelni, mely alátámasztotta „a jutaléktartozás 4,56 M Ft-ra rúg” megállapítást, ami következtést engedett a fiktív szerződéskötés állománydíjának nagyságrendjére (7-8 M).

Ez a bizonyítás is valószínűsítette az alperes kifogásolt közlésének valóságalapját.

[26] Ezekkel a közlésekkel kapcsolatosan is megfelelően határozott az elsőfokú bíróság abban, hogy a kifogásolt közléssel kapcsolatosan nem volt alapos a felperesnek a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése és 2:51. § (1) bekezdés a) pontja szerinti személyiségi jogsértés megállapítása iránti kereseti kérelme.

[27] Az I.3. kereseti kérelemben foglalt jutalékcsalásnak és ügyfélmegtévesztésnek, a csalássorozatnak a felperes tevékenységéhez kötése, valamint az ezen magatartások feltárásával kapcsolatos közlések a bizonyíthatósági teszt alkalmazásával tényállításnak minősülő közlések.

A felperes csalónak nevezése a fenti tényállításokból következő minősítés, melynek hátterében egy olyan felperestől származó feljelentés áll, melyet a nyomozóhatóság csalás miatt folytat, függetlenül attól, hogy ebben az esetben ezt az információt az alperes nem hozta a címzett tudomására. Erre tekintettel ez a típusú minősítés közelebb áll a tényállításhoz, mert szoros összefüggést mutat az alapul szolgáló tényállításokkal.

[28] A fellebbezésben foglaltakkal szemben a csalónak minősítés nem kizárólag akkor történhet, ha ilyen megállapítást tartalmazó jogerős büntető határozat is rendelkezésre áll. Ha az ennek alapjául szolgáló tények bizonyítása megtörtént a minősítés is osztja a bizonyítás eredményét.

[29] A felperes által a fellebbezésben hivatkozott hamis vád miatti büntetőeljárás tényének az alperes terhére különös jelentőséget nem lehetett tulajdonítani olyan körülmények között, hogy a már többször hivatkozott, az alperes által tett feljelentés nyomán is büntetőeljárás van folyamatban.

[30] A fentekkel egyezően a másodfokú bíróság a rendelkezésre bocsátott és már hivatkozott bizonyítékok alapján igazolva látta a közlések valóságalapját. Ebből következően az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban, hogy a felperes Ptk. 2:45. § (2) bekezdése és 2:51. § (1) bekezdés a) pontja szerinti személyiségi jogsértés megállapítása iránti kereseti kérelme nem alapos.

[31] Az I.4. kereseti kérelem tekintetében a másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság minősítését. A felperes által hivatkozott, a teljes szöveg figyelembevételével értékelt közlések is tényállításnak minősülnek. Az alperes ugyan feltételes módon fogalmazta meg a jutalékcsalásokkal és ügyfélmegtévesztésekkel kapcsolatos nyilatkozatát, de a másik kifogásolt hangsúlyos közlésrészben foglalt károsítás és félretájékoztatás állítása a megelőző nyilatkozatrészt is a tényállítás felé tolja el, figyelemmel a jutalékvisszaírással való utalásra és a biztosítótól való kényszerű távozás megemlítésére.

[32] Az alperes a már értékelt bizonyítékai révén igazolta az állításai alapjait. További adalékot szolgáltatott az érintett e-mail megírásakor már rendelkezésre álló – az elsőfokú bíróság által is hivatkozott – egyéb érdekelttől származó panasz, melyet a nevezett már az alperes megkeresése előtt megfogalmazott (5/A/8. számú irat és melléklete).

[33] A fentebb hivatkozottakkal egyezően e kereseti kérelem esetében is helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság a felperes személyiségi jogsértés megállapítása iránti kereseti kérelmének elutasításáról.

[34] A személyiségi jog megsértésének megállapításának hiányában nem lehettek alaposak a felperes Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) pontja és a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerinti jogsértéstől eltiltás és sérelemdíj megfizetésére kötelezés iránti kérelmei.

[35] Az I.5. kereseti kérelmekről való felperesi elállásra tekintettel, e keresetet a másodfokú bíróság kizárólag az ezekkel kapcsolatos fellebbezési ellenkérelem előterjesztésével felmerült költségek körében vette figyelembe.

[36] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése és 85. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles viselni az alperes másodfokú perköltségét.

[37] Az illetékfizetési kötelezettségéről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján határozott, mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[38] Tájékoztatja a felperest, hogy a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pont].

Budapest, 2025. június 19.

Dr. Kisbán Tamás
a tanács elnöke – előadó bíró

Dr. Hercsik Zita
bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László
bíró